

Beleid veiligheid & Gezondheid

BSO Het Kraaienest
oktober 2024

Inhoud

1. Inleiding	3
2. Algemeen visie BSO Het Kraaienest	4
2.2 Grote risico's.....	5
2.3 Kleine risico's.....	5
2.4 Werkwijze BSO Het Kraaienest.....	6
2.5 Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een optimaal beleid	6
3.1 Algemene veiligheid pand (kleine risico's)	7
3.2 Algemene veiligheid pand (grote risico's)	8
4. Afspraken ter waarborging van veilige en gezonde kinderopvang leefruimte.	9
5. Overige veiligheid & gezondheid en hygiënerisico's	20
7. Grensoverschrijdend gedrag kinderen onderling.....	25
8. Vierogenprincipe	27
10. Implementatie, actualisatie en evaluatie.....	30

1. Inleiding

Kinderopvangorganisaties in Nederland dienen zich aan de Wet Innovatie en Kwaliteit Kinderopvang (Wet IKK) te houden. Hierin zijn de kwaliteitseisen voor de kinderopvang vastgelegd. Eén van deze kwaliteitseisen is dat de kinderopvang een beleid veiligheid en gezondheid dient te hebben. Deze heeft tot doel het fysiek veilig en gezond opvangen van kinderen te waarborgen. Binnen het beleid veiligheid en gezondheid heeft BSO Het Kraaienest vastgelegd hoe er wordt gewerkt aan het aanbieden van veilige, en gezonde, kinderopvang.

Veilige kinderopvang

Essentieel voor veilige opvang is natuurlijk dat kinderen kunnen verblijven in een veilig ingerichte en onderhouden accommodatie, zowel in de verblijfruimten binnen als op onze eigen buitenspeelruimte. Waar gewerkt wordt met kinderen zijn er altijd risico's. Kinderen zijn in allerlei opzichten nog in ontwikkeling en kunnen situaties nog niet altijd goed inschatten of overzien. Door ons daar goed van bewust te zijn, daar waar mogelijk rekening mee te houden en preventieve maatregelen te nemen, kunnen we die risico's wel zo veel mogelijk beperken. Dat is een verantwoordelijkheid die wij graag zo goed mogelijk nemen.

Een essentieel onderdeel bij het waarborgen van de veiligheid betreft de begeleiding van de kinderen door al onze medewerkers. Zij zijn degenen die op dagelijkse basis de verantwoordelijkheid nemen voor het veilig opvangen van de kinderen. Waarop moeten zij letten in hun begeleiding? Welke taken hebben zij hierin dagelijks, wekelijks, maandelijks, jaarlijks? Ook de ouders en kinderen zelf dragen voor een deel bij aan een veilige opvang. Welke afspraken maken wij met de ouders en kinderen om een veilige opvang te waarborgen? Wat leren wij de kinderen met het oog op hun veiligheid over bijvoorbeeld spelen bij ramen of over het gevaar van verbranden aan heet water? Hoe versterken wij de kinderen, zodat zij zélf kunnen bijdragen aan hun veiligheid?

Gezonde kinderopvang

Een gezonde kinderopvang is een hygiënische kinderopvang, waarbij iedereen zich bewust is van de gezondheidsrisico's. Omdat het afweersysteem van kinderen volop in ontwikkeling is, zijn kinderen een kwetsbare groep. Ze komen in contact met allerlei ziekteverwekkers, via andere kinderen en doordat ze materialen en toiletten gezamenlijk gebruiken. Daarentegen hebben ze nog geen weerstand opgebouwd.

Uiteraard is het niet de bedoeling een steriele omgeving te creëren waarbij er geen sprake is van ziektekiemen en bacteriën, want op die wijze zullen kinderen nooit de kans krijgen weerstand op te bouwen. Onderzoek toont aan dat in een omgeving van drie of meer kinderen het aantal infecties verdubbelt. Hygiënemaatregelen zijn noodzakelijk om (onnodige) overdracht van ziektekiemen tegen te gaan en schadelijke gevolgen tot een minimum te beperken. Infecties verspreiden zich ook wanneer er nog geen ziekteverschijnselen zichtbaar zijn. Omdat een kind infecties al kan verspreiden in de fase waarin het zelf nog geen ziekteverschijnselen vertoont, zijn goede hygiënemaatregelen noodzakelijk.

2. Algemeen visie BSO Het Kraaienest

Als kinderopvang organisatie hebben wij een visie gevormd over de opvang van kinderen. “Voor ouders en verzorgers biedt opvang de mogelijkheid om, naast de opvoeding van de kinderen, actief deel te nemen aan de maatschappij. Op deze wijze vervult opvang een sociaal maatschappelijke functie die kan bijdragen aan een hoger welzijn van de gemeenschap waarbinnen zij opereert.

De opvang dient, voor zover mogelijk, tegemoet te komen aan de wensen van ouders. BSO Het Kraaienest streeft ernaar een opvoedingssituatie te bieden die aansluitend en aanvullend is op de opvoedingssituatie thuis. Aan kinderen biedt opvang de mogelijkheid om zich in een veilige omgeving in groepsverband te ontwikkelen. Op BSO Het Kraaienest ontmoeten kinderen andere kinderen in groepsverband. Het is een plaats waar kinderen leren omgaan met andere kinderen, onder meer door samen te spelen en eten. Door het omgaan met andere kinderen leren kinderen de uitwerking van hun gedrag op anderen kennen. Mede hierdoor krijgen kinderen inzicht in hun eigen gevoelens en leren ze een scala aan reactiemogelijkheden. Tevens leren kinderen al vroeg de betekenis van delen, helpen, rekening houden met de ander, omgaan met conflicten en opkomen voor jezelf.”

2.1 Visie op veilige en gezonde kinderopvang

Bij BSO Het Kraaienest biedt de pedagogisch medewerker uw kind een zo veilig mogelijke omgeving, waarin het ongehinderd op onderzoek uit kan gaan.

Door het maken van gezamenlijke afspraken als volwassenen maar ook met kinderen wordt een veilige en gezonde opvang gewaarborgd. Hierbij worden kinderen door simpele regels, zoals handen wassen na een toiletbezoek, betrokken bij het creëren van een veilige en gezonde opvang. Door het gezamenlijk maken van afspraken, en de uitvoering hiervan, wordt gewaarborgd dat BSO Het Kraaienest veilige en gezonde opvang kan bieden. Hierbij moeten kinderen voldoende kans krijgen om zelf om te leren gaan met risico's en de bijbehorende gedragsregels. Daarentegen dienen zij ook beschermd te worden tegen grote risico's. In de praktijk zoekt BSO Het Kraaienest de balans tussen deze twee factoren. Dit doen wij door een continue afweging te maken tussen, is dit voor het kind van belang om zichzelf te ontwikkelen, of is dit te gevaarlijk en dienen wij als opvang voorzorgsmaatregelen te nemen. In het beleid veiligheid en gezondheid worden de basale dingen benoemd. In de praktijk kan deze overweging ook door de medewerkers gemaakt worden voor kleine dingen.

Onze voorkeur gaat ernaar uit om het kind de kans te geven om zelf te ontdekken wat werkt, indien het niet direct gevaar oplevert voor zichzelf of voor de veiligheid en/of gezondheid van andere kinderen.

2.2 Grote risico's

BSO Het Kraaienest ziet risico's met grote gevolgen voor veiligheid en/of gezondheid van de kinderen als groot risico. Voor alle grote risico's zijn er werkafspraken gemaakt met de pedagogisch medewerkers. In sommige gevallen maatregelen genomen in het pand, bijvoorbeeld kind veilige stopcontacten, kind veilige meubels en ruimtes.

2.3 Kleine risico's

BSO Het Kraaienest ziet risico's met kleine gevolgen en/of risico's waar de kans op ontstaan nihil is als een klein risico. Voor kleine risico's worden afspraken gemaakt met de kinderen en, indien nodig, aanvullende afspraken met de pedagogisch medewerker en/of zijn er aanpassingen in het pand. Het leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat het leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen. Door niet alle risico's compleet weg te halen en kinderen de kans te geven risicovol te spelen, leren zij te testen en grenzen te verleggen. Daarnaast geeft het de mogelijkheid voor nieuwe en uitdagende activiteiten. Daarom aanvaarden wij op onze opvang de risico's die slechts kleine gevolgen kunnen hebben voor de kinderen en leren ze hier op een juiste manier mee om te gaan.

Om risicovolle speelsituaties veilig te houden moeten kinderen zich tijdens speelsituaties of activiteiten houden aan diverse afspraken. Daarnaast zijn er afspraken over hoe om te gaan met spullen als speelgoed en gereedschap. Dit om te voorkomen dat door oneigenlijk gebruik letsel kan ontstaan. Om gezondheidsrisico's te beperken en de kinderen hieraan zelf te laten bijdragen, zijn daarom goede afspraken met kinderen noodzakelijk. Voorbeelden van afspraken die met kinderen zijn gemaakt, zijn het wassen van de handen na toiletbezoek of de hand/elleboogholte voor de mond houden tijdens het niezen of hoesten. De pedagogisch medewerkers leren de kinderen omgaan met kleine risico's door gezamenlijk de groepsregels te bespreken. Daarnaast hebben de pedagogisch medewerkers een voorbeeldrol. Kinderen, met name in jonge leeftijd, leren door te imiteren. Daarnaast leren zij ook door ervaren. Door kinderen inzicht te geven wat risico's zijn en hen te begeleiden in hier verantwoord mee om te leren gaan groeien ze. Niet alleen in verantwoordelijkheid en zelfstandigheid, maar ook hun zelfvertrouwen groeit. Wij zoeken altijd een goede balans tussen: Een kind laten proberen en ontdekken en, anderzijds, een kind afschermen van een risico. Wij laten het kind buiten vrij om te ontdekken, te klimmen en klauteren met het speelmateriaal en de natuur en beschermen ze niet tegen alles. Hierdoor lopen ze het risico te vallen en wellicht een blauwe plek of een schrammetjes op te lopen. Dit is een risico wat wij klein en aanvaardbaar vinden.

Door groepsregels en de overdracht hiervan leren kinderen welk gedrag gewenst en veilig is. De pedagogisch medewerkers belonen gewenst gedrag van de kinderen verbaal, door het geven van een complimentje of non-verbaal.

Als een kind de regels even uit het oog verliest wordt het gedrag van het kind, en niet het kind zelf, door de pedagogisch medewerker afgekeurd. Het kind wordt een beperkt aantal keer gewaarschuwd. Is het kind niet gevoelig voor de waarschuwing of de afspraak, en blijft het maar doorgaan met ongewenst gedrag en/of gedrag dat gevaar oplevert voor zichzelf of andere kinderen, dan wordt het kind even apart aan een tafel gezet. Omdat het hierdoor even buiten het groepsgebeuren wordt geplaatst en, tot rust wordt gebracht, komt een kind over het algemeen weer snel tot zichzelf en kan het na een kort woordje weer overgaan tot de orde van de dag.

2.4 Werkwijze BSO Het Kraaienest

Om het beleid veiligheid en gezondheid vorm te geven vullen alle pedagogische medewerkers minimaal éénmaal per jaar inventarisatielijsten in. Doel hiervan is zowel het bewust worden van grote en kleine risico's als het op gang brengen van een gesprek over de risico's binnen de opvang. Wat de ene pedagogisch medewerker ziet als een klein en aanvaardbaar risico is, kan de andere medewerker zien als een groot risico. Door als groep de inventarisatielijst in te vullen, wordt de eerste stap genomen naar een eenduidige visie op veiligheid en gezondheid.

De inventarisatielijsten zijn een middel om het gesprek over veilige en gezonde opvang op gang te brengen binnen de organisatie, alsmede een middel om op gestructureerde wijze kleine en grote risico's in kaart te brengen. Daarmee wordt het opstellen van het beleid veiligheid en gezondheid vereenvoudigd. De inventarisatielijsten dienen absoluut niet als afvinklijst of een agendapunt dat 'gedaan', gezien of uitgevoerd moet te worden. Het invullen van deze lijsten is een proces, waarbij actief wordt gekeken naar de ruimtes, de discussie over gezonde en veilige kinderopvang wordt aangegaan en de visie hierop dient te ontstaan. Om deze reden is er binnen de inventarisatielijsten veel ruimte opengelaten voor het invullen van eigen risico's.

Na het invullen van de inventarisatielijst zal minimaal één keer per jaar een vergadering plaatsvinden over de inventarisatielijsten. Hierbij wordt binnen het team vooral gesproken over de risico's, maar met name ook over de verschillen in de inventarisatielijsten. Er wordt begeleid gediscussieerd over waarom iets een groot of klein risico is, en welke werkafspraken en/of afspraken met kinderen nodig zijn. Naar aanleiding hiervan wordt het beleid veiligheid en gezondheid vormgegeven of aangepast. Meer informatie over de werkwijze ten aanzien van evaluatie, implementatie en het actueel houden van het beleid, kunt u lezen in hoofdstuk: Implementatie, actualisatie en evaluatie.

2.5 Gezamenlijke verantwoordelijkheid voor een optimaal beleid

Binnen BSO Het Kraaienest vinden wij dat een optimaal beleid veiligheid en gezondheid een gezamenlijke verantwoordelijkheid is. Allereerst uit zich dit in het gezamenlijk invullen van de inventarisatielijsten en gezamenlijk het gesprek over veilige en gezonde opvang aangaan. Daarnaast is het een gezamenlijke verantwoordelijkheid om de gevaarlijke situaties te bespreken in de maandelijkse teamvergaderingen. Eventueel kunnen deze registraties en besprekingen leiden tot een beleidsverandering, waardoor de opvang voor de kinderen nog veiliger wordt.

Uiteraard is er één eindverantwoordelijke. Dit is Conny Perk in haar functie als leidinggevende.

Zij is samen met pedagogisch beleidsmedewerker Ron Perk verantwoordelijk voor:

Herschrijven van het beleid

Aansturen van het invullen van de jaarlijkse inventarisatielijsten

Het gesprek over veiligheid en gezondheid op gang brengen en houden Implementeren en gedragen houden van het beleid

Aangaan van het gesprek met de inspectie over het aanbieden van veilige en gezonde kinderopvang en onze visie hierop.

3. Veilig en gezond pand en materialen

Binnen dit hoofdstuk zijn een aantal richtlijnen uitgezet ten aanzien van het pand. Veel ongevallen en risico's kun je verkleinen door het maken van afspraken met kinderen en pedagogisch medewerkers. Sommige risico's kunnen echter een groot gevolg hebben voor het welzijn en de gezondheid van de kinderen. Wij treffen in het pand maatregelen om op deze wijze het risico te verkleinen. Daarnaast wordt er binnen dit hoofdstuk ingegaan op de diverse facetten, zoals bijvoorbeeld deuren, ramen en elektra. In elke ruimte in ons pand zijn één of meer van deze genoemde voorwerpen te vinden.

3.1 Algemene veiligheid pand (kleine risico's)

Deuren (klein risico)

Helaas kan het voorkomen dat kinderen hun vingers tussen deuren krijgen. Om deze reden is de regel binnen de gebouwen van BSO Het Kraaienest dat de deuren binnen de opvang waar kinderen toegang tot hebben, en die in gebruik zijn op het moment van de opvang, open staan en niet worden gesloten door kinderen of medewerkers.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers zien er op toe dat deuren van in gebruik zijnde ruimtes open staan. Deuren die toch zijn gesloten worden geopend en kinderen worden er op aangesproken wanneer zij deuren dicht doen.

Ramen (Klein risico)

Er is sprake van draairamen naar buiten. Stelregel is dat de ramen, tijdens de opvang, gesloten zijn. Wanneer de ramen naar buiten, bij uitzondering, wel worden geopend is er in deze ruimte een medewerker aanwezig. Met de kinderen is de afspraak gemaakt dat het niet is toegestaan om in de raamopening te zitten wanneer de ramen zijn geopend.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers houden toezicht bij geopende ramen, en de positie van kinderen t.o.v. de ramen. Kinderen worden erop gewezen wanneer ze in een raamopening gaan zitten/staan.

Verbranding (klein risico)

In het pand van de Woudlopers zijn geen warmwaterkranen in de sanitaire voorzieningen van de kinderen aanwezig. In het pand van Rambonnet zijn wel warmwaterkranen aanwezig. Deze kranen zijn zo afgesteld dat het water warm maar niet heet kan worden. Hierdoor kunnen kinderen zich niet verbranden aan dit water. In de keukens is wel heet water voorhanden. Kinderen mogen uitsluitend in de keuken komen wanneer daar direct toezicht is van een pedagogisch medewerker.

Werkafpraak medewerkers:

Verbranding kan op verschillende wijzen plaatsvinden. Door het juist handelen van pedagogisch medewerkers kan de kans hierop verkleind worden.

Verbranding door een heet waterkraan is een veel voorkomende oorzaak van brandwonden. Zet na het gebruik van warm water in de keuken, de kraan in de koud waterstand, en laat hem even doorlopen. Kinderen moeten hun handen wassen en water pakken in hun eigen sanitair ruimte.

Werkafspraken: pedagogisch medewerkers houden hier toezicht op en vertellen kinderen dat ze hun handen niet mogen wassen in de keukens.

Verbranden aan verwarmingsbuizen

Bij het aanpassen van de beleid veiligheid (juni 2024) is sprake van verhuizing naar een nieuwe locatie. Bij een eerste inspectie door de GGD (op 4 juni 2024) is geconstateerd dat de aan- en afvoerbuizen van de centrale verwarming mogelijk erg heet kunnen worden. Op dit moment is onbekend of dit ook zo is omdat onduidelijk is wat de temperatuur is van het warme water dat richting de centrale verwarming gaat.

Afspraak: Op het moment dat de centrale verwarming in gebruik genomen zal worden zal gemonitord worden of er kans is op verbranding door te heet wordende de verwarmingsbuizen. Wanneer geconstateerd wordt dat dit risico er is zullen er passende, bouwtechnische, maatregelen worden genomen.

Valongelukken (klein risico)

Kinderen kunnen zichzelf door uitglijden bezeren. Binnen onze opvang zien wij dit als een klein risico. Vallen en opstaan hoort bij het opgroeien. Afspraken met de kinderen zijn dat we rustig lopen in de binnenruimte. Uitzondering hierop is het sportlokaal in het gebouw van Rambonnet omdat dit lokaal op rennen ingericht is. De kinderen dragen sluffen met harde zool of binnen gympen. Ouders hebben hier ook een verantwoording in. Zij moeten er zorg voor dragen dat hun kind goede sluffen heeft.

Tijdens de zomer zijn er veel kinderen die op slippers naar de opvang komen. Het dragen van slippers geeft bij het spel een groter risico om te struikelen. Afspraak met ouders en kinderen is dat als kinderen op slippers naar de opvang komen, ze uitgesloten worden van bepaalde spelmogelijkheden. Hierbij valt te denken aan voetbal, tikspelletjes en boomklimmen.

Wij adviseren ouders en kinderen om een paar vaste schoenen bij ons neer te zetten, zodat het kind tijdens het spel schoeisel kan omruilen.

Afspraken met kinderen: Wij lopen in de binnenruimte (dus niet rennen), klimmen niet op meubels en ruimen ons speelgoed na gebruik op.

Werkafspraken: pedagogisch medewerkers houden hier toezicht op.

3.2 Algemene veiligheid pand (grote risico's)

Elektra (groot risico)

In contact komen met elektra kan grote gevolgen hebben. Je kunt hierbij denken aan stopcontacten maar ook aan elektrische apparaten. Om deze reden zijn de stopcontacten waar kinderen bij kunnen voorzien van een stopcontactbeveiliging. In ruimtes waar kinderen worden opgevangen, worden elektrische apparaten zoveel mogelijk buiten het bereik van de kinderen gehouden.

Snoeren en kabels worden opgebonden/buiten bereik gelegd, zodat kinderen hier niet bij kunnen.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerkers plaatsen elektrische apparaten, zoveel mogelijk, buiten het bereik van kinderen. Verlengsnoeren worden zodanig neergelegd dat ze niet in de loopruimte liggen, zodat er niet over gestruikeld kan worden.

Vergiftiging (groot risico)

Om te voorkomen dat een kind binnen de opvang een vergiftiging oploopt door het eten of drinken van gevaarlijke stoffen, zijn er in het pand maatregelen genomen. Deuren waarachter giftige stoffen zijn opgeborgen zijn altijd dicht en bij voorkeur op slot. Dagelijks te gebruiken schoonmaakmiddelen staan hoog zodat een kind er niet bij kan komen.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers bellen bij vermoedens van vergiftiging direct 112. Zij dragen er zorg voor dat er geen giftige stoffen en/of materialen (zoals medicijnen en sigaretten) rondslingeren.

Alle pedagogische medewerkers hebben een EHBO diploma, of halen deze spoedig na in dienst treden op BSO Het Kraaienest, en weten wat te doen in het geval van vergiftiging.

Verbranden (groot risico)

Verbranding door hete drank is één van de meest voorkomende verbrandingen.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers drinken hete dranken uitsluitend en rustig aan tafel. Ze zetten hun hete drank hoog weg wanneer zij de tafel verlaten. Drink nooit een hete drank met een kind op schoot.

Als kinderen thee of warme chocomelk drinken, serveren wij deze lauwwarm. Kinderen mogen alleen zittend eten en drinken.

4. Afspraken ter waarborging van veilige en gezonde kinderopvang leefruimte.

Leefruimte

De leefruimte is de ruimte waar de kinderen dagelijks worden opgevangen.

Verstikking (klein risico)

In de leefruimte kunnen materiaal (zoals plastic zakken) en eten voor verstikking zorgen. Voor ruimtes waar kinderen worden opgevangen, gelden de volgende afspraken met betrekking tot verstikking.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers: Kinderen eten en drinken terwijl ze aan tafel zitten. Kinderen wordt geleerd hoe ze met mes en vork moeten omgaan, zodat de stukjes brood die ze eten klein zijn. Kinderen worden erop geattendeerd dat ze eerst hun mond leeg moeten eten voordat ze een volgende hap nemen; en niet te praten met volle mond.

Pedagogisch medewerkers letten goed op dat kinderen niet met touwen in bomen spelen. De touwen die we hebben zijn uitsluitend bedoeld als springtouw. Het Kraaienest heeft zogenaamde paardentuigjes gekocht voor fantasiespel, zodat dit niet met touwen wordt gespeeld.

Speelgoed (klein risico)

Speelgoed moet in Nederland aan de strenge eisen van de Warenwet voldoen. Het verplichte CEmerk geeft echter geen garantie dat het speelgoed altijd volkomen veilig is. Het assortiment speelgoedartikelen is dermate groot en wisselt zo vaak en snel, dat het zeker belangrijk blijft om het speelgoed voor aanschaf nauwkeurig te bekijken. Daarnaast wordt het speelgoed binnen de opvang

intensief gebruikt door verschillende leeftijdsgroepen. Door het gezamenlijk gebruik van speelgoed is er een grote kans op overdracht van ziektekiemen. Een kind stopt het speelgoed in zijn/haar mond of niest er per ongeluk op. Om deze reden is het van groot belang dat speelgoed op de juiste manier wordt gereinigd om zo de overdracht van ziekteverwekkers zoveel mogelijk te beperken. Om veilig en hygiënisch gebruik te waarborgen zijn er werkafspraken met de pedagogisch medewerkers gemaakt.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers controleren dagelijks of speelgoed nog heel is en vrij is van scherpe randen. Kapot speelgoed en speelgoed met scherpe randen wordt weggegooid. Als er nieuw speelgoed wordt aangeschaft kiezen wij bij voorkeur gelijmd speelgoed met verzonken schroeven. Wij leren de kinderen daarbij hoe zij materiaal dienen te gebruiken, om beschadiging van speelgoed en verwonding van kinderen tegen te gaan.

Toilet begeleiding (klein risico)

Kinderen die zindelijk zijn maken gebruik van de kindertoiletten. Om dit hygiënisch te laten verlopen hebben wij afspraken gemaakt met de kinderen.

Afspraak met kinderen: Geen speelgoed mee bij het toilet bezoek.
Na het toiletbezoek handen wassen met zeep en handen afdrogen.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerker houdt toezicht op toiletbezoek van kinderen en stuurt kinderen aan als ze vergeten door te trekken of handen te wassen.

Handhygiëne (klein risico)

Het uitgangspunt van onze organisatie is dat pedagogisch medewerkers zorgdragen voor een goede handhygiëne. Zij zijn medeverantwoordelijk voor de handhygiëne van de kinderen.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerker wast zijn/haar handen:

- Bij zichtbare verontreiniging van de handen
- Voor het eten of bereiden van voedsel
- Voor wondverzorging
- Voor het aanbrengen van zalf of crème
- Na hoesten, niezen, en snuiten
- Na toiletgebruik
- Na afvegen van billen van een kind
- Na buitenspelen
- Na het schoonmaken
- Na contact met lichaamsvocht, zoals speeksel, snot, braaksel, ontlasting, wondvocht of bloed
- Na contact vuile was of afval

Zieke pedagogisch medewerkers besteden extra aandacht aan een goede handhygiëne.

Pedagogisch medewerkers die kunstnagels dragen en/of nagellak doen handschoenen aan bij:
Het bereiden van voeding voor de kinderen
Verzorging van de kinderen
Wondverzorging van de kinderen

Handhygiëne kinderen (klein risico)

Overdracht van ziektekiemen via de handen is de meest voorkomende manier. Een goede handhygiëne is daarom van groot belang. Om deze reden zijn er met kinderen afspraken gemaakt over wanneer zij hun handen dienen te wassen.

Afspraken met kinderen: Wij wassen onze handen op de volgende momenten bij de wasbak die voor ons bedoeld is:

- Voor het eten
- Na ieder toiletbezoek met vloeibare handzeep
- Na het buitenspelen
- Na aanraking met dieren.

Handen reinigen

De handen kunnen volgens onderstaande werkwijze worden gereinigd. Handen reinigen met water en zeep: 1. Maak de handen nat met water. 2. Voorzie de handen van vloeibare zeep. 3. Wrijf de zeep minimaal 10 seconden goed uit over de gehele handen, vingers en de huid ertussen, vingertoppen en polsen. 4. Spoel de handen goed na met water. 5. Handen worden met een schone handdoek. Bij gebruik van een handdoek wordt deze ieder dagdeel en bij zichtbare verontreiniging vervangen.

Hoest hygiëne (klein risico)

Tijdens het hoesten en niezen worden er ziekteverwekkers verspreid. Deze ziekteverwekkers komen in de lucht. Als je deze vervolgens inademt, kun je ziek worden. Door te hoesten of te niezen in de handen of de elleboogholte, voorkom je dat de ziekteverwekker in de lucht komt.

Afspraken met kinderen: Als wij hoesten of niezen, doen wij dit bij voorkeur in onze elleboogholte. Als wij in onze handen niezen of hoesten, wassen wij daarna onze handen. Als wij een snottebel hebben, dan snuiten wij onze neus met een eigen tissue, die we daarna weggooien.

Werkafspraken: Het is aan de pedagogisch medewerkers om de kinderen te stimuleren zich deze regels eigen te maken. Bij kinderen die nog niet in staat zijn hun eigen neus te snuiten, of op te merken dat dit nodig is, zal de pedagogisch medewerker de neus snuiten.

Zieke kinderen (klein risico)

De aandacht en zorg die een ziek kind nodig heeft, kan in de opvang niet voldoende worden gegeven. Indien een kind tijdens het verblijf in de opvang ziek wordt, zal de pedagogisch medewerker de ouders berichten en de ouders vragen het kind te komen ophalen. In geval van twijfel zal er gekeken worden naar het kind, en zullen de belangen van het kind tegenover dat van de andere kinderen in de groep tegen elkaar afgewogen worden.

Kinderen met koorts boven de 38,5 graden Celsius zijn niet welkom op de opvang. Bij ziekte wordt ten alle tijden het document 'Gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal' van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid geraadpleegd. De adviezen hierin worden als leidraad genomen. Eventueel kan er melding worden gemaakt bij de GGD als er sprake is van een uitbraak of kunnen kinderen tijdelijk worden geweigerd indien de gezondheid van de groep in het geding komt en verdere besmetting door deze weigering voorkomen kan worden. De pedagogisch medewerkers en de ouders hebben beiden een verantwoordelijkheid om infectieziekten binnen de kinderopvang zoveel mogelijk te beperken. Wij vragen daarom de medewerking van alle betrokken partijen om dit beleid naar behoren uit te voeren. Voor ouders betekent dit dat zij hun kind(eren) zo spoedig mogelijk ophalen bij ziekte en ze niet brengen als de kinderen een ziekte hebben waarmee ze niet naar de opvang mogen komen.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerkers geven een ziek kind een eigen beker en bestek. Hij/zij neemt contact op met ouders als het kind ziek is met de vraag of zij het kind kunnen ophalen. Het document 'Gezondheidsrisico's in een kindercentrum of peuterspeelzaal' van het Landelijk Centrum Hygiëne en Veiligheid wordt geraadpleegd indien er sprake is van een kinderziekte. Daarbij worden de instructies uit dit document opgevolgd.

Medicatie (klein risico)

Sommige kinderen hebben op de opvang soms medische zorg nodig. Denk hierbij aan medicijnen die overdag gebruikt moeten worden zoals een 'pufje' tegen astma, antibiotica of andere medicatie. Het is van groot belang dat er duidelijke afspraken zijn omtrent het medicijngebruik, zowel met de ouders, als binnen de organisatie. Het verkeerd toedienen van medicijnen kan ernstige gevolgen hebben voor een kind. Er zijn strenge regels omtrent het toedienen van medicijnen binnen de kinderopvang, om te voorkomen dat er medicijnen verkeerd worden toegediend.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerker laat ouders voor het verstrekken van medicijnen schriftelijke toestemming geven middels een 'overeenkomst gebruik geneesmiddelen'. Om misverstanden te voorkomen, dient de ouder een schriftelijke overdracht te overhandigen. Lees vóór het verstrekken van het medicament de bijsluiter. Maak vervolgens gebruik van de afvinklijst zodat wordt voorkomen dat een medicijn twee keer wordt toegediend.

Pijnstillers of koortsverlagende medicijnen worden alleen op doktersadvies verstrekt.

Regels met betrekking tot het medicijn:

- Er worden alleen medicijnen in de originele verpakking met bijsluiter verstrekt, die op naam van het kind uitgeschreven zijn.
- Er worden alleen medicamenten verstrekt die al eerder thuis verstrekt zijn.
- Medicijnen worden in de originele verpakking met houdbaarheidsdatum, bewaard.
- De houdbaarheidsdatum van het medicijn wordt voor toediening gecontroleerd.
- Medicijnen worden volgens voorschrift bewaard.
- Kinderen die medicijnen in hun tas bewaren, leveren bij aankomst op de BSO hun tas in. Deze wordt in een afsluitbare kast opgeborgen tot het kind weer naar huis gaat.

Vermissing van een kind tijdens de opvang (Groot risico)

Wanneer je ontdekt dat je een kind mist, kun je een aantal dingen doen die helpen het vermiste kind op te sporen. Dit betreft niet alleen het zelf zoeken naar het vermiste kind, maar ook het verzamelen van informatie over het kind en over de omstandigheden van de vermissing.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerker onderneemt de volgende stappen:

- * Meld bij je collega dat je een kind mist. Draag de zorg van de andere kinderen over aan je collega, zodat jij je kunt richten op het vermiste kind.
- * Blijf kalm en denk helder na. Wanneer heb je het kind voor het laatst gezien? Wat was het kind aan het doen? Waar zou het mis kunnen zijn gegaan?
- * Bekijk eerst goed alle groepsruimtes en gangen van de opvang. Roep ondertussen het kind. Kijk ook op plaatsen waar kinderen zich kunnen verbergen. Het kan voorkomen dat een kind zich verstopt en dan in slaap valt.
- * Schakel meerdere collega's in om te helpen zoeken. Vraag eventueel ook ouders die op dat moment aanwezig zijn.
- * Een andere collega die niet aan het zoeken is, brengt de eigenaar van de opvang op de hoogte.
- * Als het kind niet in het gebouw te vinden is, ga dan buiten zoeken. Neem, als het kan, een foto van het kind mee. Neem een telefoon mee, zodat je bereikbaar bent wanneer een collega het kind gevonden heeft.
- * Zoek buiten eerst op de plekken waar het kind gevaar zou kunnen oplopen (water, putten, verkeerswegen, parkeerplaatsen etc.)
- * Vraag aan voorbijgangers of zij een kind hebben gezien.
- * Na 15 minuten zoeken bel je de politie: 0900 – 8844.
- * Noteer de naam van de politiefunctionaris die je gesproken hebt en zodra het bekend is, de naam van de politiefunctionaris die als je contactpersoon aangewezen is.
- * De politie zal je vragen stellen over de situatie en het signalement van het vermiste kind.
- * Houd contact met de locatie en werk goed samen met de politie.
- * De eigenaar van de opvang zal contact opnemen met de ouder(s) en/of verzorger(s) wanneer het kind na 15 minuten zoeken nog niet gevonden is.
- * Als het kind gevonden is, informeer je de politie als deze ingeschakeld is en vervolgens alle andere betrokkenen die weten dat het kind vermist is.
- * Ga na wat de reden voor de vermissing was, zodat een herhaling voorkomen kan worden.

Keuken

Voedsel en drinken (klein risico)

Voor het veilig verstrekken van voedsel wordt gebruik gemaakt van de 'hygiëncode voor kleine instellingen'. Dit document is ten alle tijden het uitgangspunt bij het bereiden en hanteren van voeding. In dit beleidsplan zijn de meest belangrijke maatregelen opgesomd, om een direct overzicht te geven van de meest belangrijkste werkafspraken.

Bereiden van voedsel

- Was de handen voor het aanraken van het voedsel, volgens de richtlijnen die beschreven zijn binnen dit beleid.
- Haal de producten zo kort mogelijk van tevoren uit de koeling.
- Zorg voor schoon keukenmateriaal en bereid het voedsel in een schone omgeving.
- Controleer de houdbaarheidsdatum voor gebruik. Schrijf bij het openen de datum op het product.
- Gebruik voor het pakken van kaas of vlees een schone vork, die alleen daarvoor gebruikt wordt. Gebruik voor zoet beleg schoon bestek.
- Groenten, zeker als die bestemd zijn om in salades rauw te verwerken, moeten goed worden gewassen. Dit is nodig om vuil als zand, stof, luis en ander ongedierte te verwijderen.
- Was fruit voor het snijden goed, ook al wordt het fruit geschild gegeten.

Bewaren van voedsel

- Gekoelde producten worden onder 7°C bewaard.
- Een interne verbruiksdatum wordt na het openen, de bereiding, of het ontdooien van producten genoteerd.
- Gekoelde producten die langer dan dertig minuten buiten de koelkast zijn geweest, worden weggegooid.
- Leg een thermometer bovenin de koelkast. De temperatuur van de koelkast moet lager dan 7°C zijn, bij voorkeur 4°C. De temperatuur van de vriezer moet lager dan -18°C zijn. Houd de registratie van de koeling (koelkast) wekelijks bij. • Houd levensmiddelen en schoonmaakmiddelen van elkaar gescheiden.
- Let op een goede scheiding tussen rauwe en bereide producten: rauwe producten onderin de koelkast en bereide producten bovenin de koelkast.
- Maak koelkasten 1x per 2 weken schoon. Ontdooi de vriezer 1x per 3 maanden en maak hem schoon.

De locatie van de opvang is gelegen aan de rand van het bos. Hierdoor is de kans op de aanwezigheid van muizen in het pand aanwezig. Deze muizen kunnen in het pand aanwezige voeding, en andere goederen, aanvreten.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers letten bij het kopen van producten op de houdbaarheidsdatum en of de verpakking niet kapot is. Gooi indien nodig producten weg. Ruim binnengekomen producten direct na ontvangst op.

Voedingsmiddelen die niet in de koelkast worden bewaard worden opgeslagen in dozen/blikken/kratten enz, die op een zodanige manier zijn af te sluiten dat er geen muizen bij kunnen komen.

Bij het aanbreken van een nieuwe verpakking voeding wordt de verpakking goed bekeken. Wanneer de verpakking uiterlijke kenmerken vertoont die kunnen duiden op het aanvreten door muizen wordt de inhoud ervan weggegooid.

Waar nodig worden maatregelen genomen om muizen en ander ongedierte te bestrijden cq te voorkomen dat muizen/ongedierte bij voeding kan komen.

Ontdooien

- Ontdooi diepvriesproducten altijd in de koelkast. Dit duurt wat langer maar door deze werkwijze bereikt de buitenzijde nooit een hogere temperatuur dan 7°C.
- Gebruik voor snel ontdooien een magnetronoven.
- Vries ontdooide producten niet meer in. Deze producten bevatten meestal veel micro-organismen. De altijd in het diepgevroren product aanwezige micro-organismen groeien zeer snel in ontdooide producten.
- Bewaar ontdooide producten in een koelkast bij een temperatuur van 7°C of lager en bewaar de producten die uit de vriezer komen nooit langer dan 48 uur (2 dagen).
- Zorg bij de verhitting van voedingsmiddelen dat een kerntemperatuur wordt bereikt van minimaal 75°C. Pas dan bestaat de zekerheid dat alle (ziekteverwekkende) micro-organismen zijn gedood. Bij het opdienen moet het eten minimaal 60°C zijn.

Opwarmen in magnetron

- Verdeel de gerechten in kleine, zo plat mogelijke porties.
- Voeg aan groente, aardappelen, vis en vlees 1 tot 2 eetlepels water toe om uitdrogen te voorkomen.
- Dek de schaal af met een deksel, bord of magnetronfolie. Zo blijft het vocht in de maaltijd en kan de maaltijd goed heet worden.
- Schep het eten tijdens het verwarmen 1 of 2 keer om. Ook al heb je een draaiplateau in de magnetron, nog steeds is goed roeren tussendoor belangrijk om de hitte te verdelen.
- Verhit het eten tot minimaal 75 graden Celsius.

Afkoelen en bewaren van een warme maaltijd

- Laat een warme maaltijd op het aanrecht in bakken afkoelen.
- Laat de warme maaltijd niet langer dan 2 uur buiten de koeling staan.
- Indien nodig, koel het warme eten dan actief af, door een waterdichte bak in een bak met koud water te plaatsen.
- Plaats gekoeld eten in de koelkast, voorzien van een datum van bereiding.
- Bewaar geen warme maaltijd die al eens is opgewarmd.

Textiel (klein risico)

- Bij zichtbare verontreiniging en minimaal elk dagdeel wordt een schone handdoek, theedoek en vaatdoek gebruikt. In de toiletruimtes zijn dispensers aanwezig met papieren handdoekjes. Kinderen drogen na het handen wassen hun handen af met deze papieren handdoekjes. Deze gebruikte handdoekjes worden daarna in de prullenbak gooid.
- Textiel wordt op minimaal 40°C gewassen.

Veiligheid in de keuken (groot risico)

Werkafspraken medewerkers Scherpe messen en gevaarlijk materiaal staat ten allen tijden hoog opgeborgen in een kast. Verbranding door kookplaat en pannen: kinderen mogen alleen onder begeleiding in de keuken als er wordt gekookt. Laat de handvatten van pannen naar achteren wijzen, leer kinderen dat ze niet aan de kookplaat mogen komen.

In de keuken van Rambonnet zijn gaspitten aanwezig. Deze gaspitten zijn lastig te bedienen (meerdere handelingen nodig) en kunnen niet door kinderen worden aangestoken.

In de keuken van de Woudlopers is een inductiekookplaat aanwezig. Wanneer pannen van de kookplaat worden gehaald schakelt deze automatisch uit. De kookplaat is voorzien van een kinderbeveiliging. Wanneer de kookplaat niet wordt gebruikt wordt deze kinderbeveiliging ingeschakeld.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerker draait na het koken de gaskraan dicht.

- Verbranding door oven: kinderen mogen alleen onder begeleiding in de keuken als de oven aanstaat.
- Verbranding door waterkoker: Plaats de waterkoker zo dat kinderen er niet bij kunnen.
- kinderen mogen helpen met bijvoorbeeld de tafel afruimen en koken in de keuken onder begeleiding van een pedagogisch medewerker.

Werkafpraak: pedagogisch medewerkers houden hier toezicht op.

Buitenspeelruimte

Kinderen spelen graag buiten. Buiten zijn daagt uit om te bewegen en te beleven. Kinderen hebben behoefte aan ruimte en vrijheid. Al spelend ontdekken zij de natuur en doen nieuwe ervaringen op. Samen of alleen, op hun eigen manier en in hun eigen tempo. Buiten is van alles te zien, voelen, ruiken en horen. Buiten zijn helpt kinderen zich te ontwikkelen op zintuiglijk, motorisch, sociaal en moreel gebied. Buiten wordt anders gespeeld dan binnen. Het vraagt andere vaardigheden van kinderen en biedt kinderen de mogelijkheid te ontdekken. Dit betekent ook dat buitenspelen andere risico's met zich meebrengt. Om deze reden zijn er specifieke afspraken gemaakt om het buiten spelen zo veilig mogelijk te laten voorlopen, zonder de kinderen te belemmeren in hun ontdekkingstocht.

De grondregel is dat de kinderen de aangewezen buitenspeelplaats niet mogen verlaten. Deze afspraak wordt ook met de kinderen gemaakt.

Langs de panden van de opvang loopt een fietspad, dit fietspad wordt weinig gebruikt. Aan de andere zijde van het fietspad is een stuk bos gelegen waar kinderen, al dan niet onder toezicht van pedagogisch medewerkers, mogen spelen.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers houden direct toezicht op de kinderen die buiten spelen. Regelmatig maken de pedagogisch medewerkers een ronde over het terrein om ook zicht te hebben op de kinderen die buiten het directe zicht van de pedagogisch medewerkers zijn.

Ouders vullen een zogenoemd ik mag formulier in. Eén van dingen waarvoor ouders op dit formulier toestemming kunnen geven is het buiten spelen van hun kind zonder toezicht van een pedagogisch medewerker. Kinderen die hiervoor toestemming hebben van hun ouders mogen op het terrein van de opvang buiten spelen zonder toezicht van een pedagogisch medewerker. Deze kinderen mogen ook

aan de overzijde van het fietspad, in het bosperceel, spelen zonder direct toezicht van een pedagogisch medewerker.

Wanneer kinderen die daarvoor toestemming van ouders hebben, op het buitenterrein van de opvang spelen hoeft er geen pedagogisch medewerker buiten te zijn.

Wanneer er geen pedagogisch medewerker buiten is mogen ook kinderen die daarvoor toestemming van ouders hebben, NIET in het bosperceel aan de overzijde van het fietspad spelen.

Het hierboven genoemde bosperceel heeft een duidelijke begrenzing dmv houten palen met een witte markering. Pedagogisch medewerkers maken aan de kinderen duidelijk dat ze alleen binnen deze begrenzing mogen spelen. Kinderen die toch buiten de begrenzing spelen worden hierop aangesproken. Wanneer een kind, ondanks dit aanspreken, toch buiten de begrenzing blijft spelen, zal het voor een bepaalde tijd op het terrein bij de gebouwen moeten spelen.

Buiten speelmateriaal (klein risico)

Speelmateriaal moet in Nederland aan de strenge eisen van de Warenwet voldoen. Het verplichte CE-merk geeft echter geen garantie dat het speelmateriaal altijd volkomen veilig is. Het assortiment speelgoedartikelen en speeltoestellen is dermate groot en wisselt zo vaak en snel, dat het zeker belangrijk blijft om het speelgoed en speeltoestellen voor aanschaf nauwkeurig te bekijken. Daarnaast worden speelgoed en speeltoestellen binnen de opvang intensief gebruikt door verschillende leeftijdsgroepen. Daarom zijn er werkafspraken gemaakt over het veilig gebruik van speelmateriaal.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers controleren de speeltoestellen maandelijks, door te kijken naar signalen van slijtage. Losse takken in de buurt van speeltoestellen worden opgeruimd. Kapot speelgoed en speelgoed met scherpe randen wordt weggegooid.

Spelen op eigen terrein (klein risico)

Spelen met een bal en fietsen zijn leuke activiteiten voor kinderen. Op een speelplaats met nog veel andere kinderen en verschillende soorten spel kan dit echter wel zorgen voor kleine ongelukjes. Om deze reden zijn er regels opgesteld.

Afspraken met kinderen zijn dat ze fietsen en balspelletjes doen op de plaats die daarvoor bestemd of aangewezen is door de pedagogisch medewerker. Wij kijken goed uit voor andere kinderen en laten ons helpen als we het nog een beetje moeilijk vinden.

Insecten en teken (klein risico)

Buiten zijn er insecten. Uiteraard kan er niet worden voorkomen dat kinderen door een insect worden gebeten. Het risico dat kinderen worden gebeten, kan wel worden geminimaliseerd. Daarom zijn de volgende werkafspraken gemaakt.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers controleren kinderen op teken en tekenbeten als ze worden ingesmeerd met zonnebrand. Indien een kind wordt gebeten door een teek, wordt deze zo snel mogelijk verwijderd met behulp van een tekenpincet of tekenlepel. Na verwijdering van de teek moet het wondje direct worden gedesinfecteerd. Markeer de plek van de beet vervolgens in de vorm van een pijl met een pen. In de overdracht naar ouders vermelden dat het kind is gebeten door een teek.

Ouders wordt via de nieuwsbrief en informatie op het prikbord gevraagd om elke dag zelf hun kind te controleren op teken.

Eet en drink tijdens de wespengeriode binnen. Na het drinken kinderen handen en monden laten wassen. Hang buiten wespenvangers op.

Buiten spelen in de zon (klein risico)

Huidkanker is de meest voorkomende vorm van kanker in Nederland. Huidkanker is meestal een gevolg van uv-straling. Teveel uv-straling beschadigt eerst de huidcellen. De huid kleurt dan rood door verbranding. Jaren later kan huidkanker het gevolg zijn. Daarom bescherming voor kinderen extra belangrijk is: Voor kinderen kunnen beschadigingen door uv-straling uit zonlicht nare gevolgen hebben. Hun huidcellen zijn extra kwetsbaar. Bij kinderen in de groei gaat de celdeling zo snel, dat niet alle beschadigde huidcellen zich kunnen herstellen, voordat ze zich weer gaan delen. In beschadigde cellen ontstaan 'littekens', die kinderen hun leven lang met zich meedragen. Aan de buitenkant is dat niet te zien, want de beschadigingen zitten diep in de huidcellen. Hoe meer 'littekens', hoe groter de kans dat een kind op latere leeftijd huidkanker krijgt. Daarom is bescherming de zon zo belangrijk, juist voor kinderen. Om te voorkomen dat de kinderen verbranden zijn er diverse afspraken.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers houden de kinderen tussen 12.00 en 15.00 uur zoveel mogelijk uit de zon. Laat kinderen niet te lang in zwemkleding lopen. Trek ze op tijd een T-shirtje aan of laat het kind uv-werende kleding dragen. Een petje of zonnehoed helpt om het hoofd en gezicht te beschermen. Smeer het kind een half uur voordat het naar buiten gaat in met een zonnebrandcrème met beschermingsfactor SPF 50. Herhaal het insmeren elke twee uur of vaker bij sterke transpiratie. Vraag ouders op zomerse dagen hun kind thuis al in te smeren. Buitenspelen en buitenactiviteiten vinden waar mogelijk plaats in de schaduw. Daarnaast wordt bij warm weer extra water aangeboden (om de 1,5 a 2 uur) om uitdrogingsverschijnselen te voorkomen.

Buiten spelen in de kou (klein risico)

Buiten spelen is gezond, ook wanneer het koud is. Echter is het van belang om goede afspraken te maken om te voorkomen dat kinderen onderkoeld of op een andere manier gewond raken.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers beperken de duur van het buitenspelen bij extreem lage temperaturen. Inspecteer bij vrieskou altijd eerst de speelplaats op gladde plekken, alvorens de kinderen naar buiten te laten gaan. Strooi zo nodig eerst zand of strooizout. Zorg dat kinderen altijd alle buitenkleding dragen die zij hebben meegekregen. Denk hierbij aan muts, wanten en sjaal. Trek kinderen die met onvoldoende warme kleding zijn gebracht reservekleding aan, anders kunnen ze niet mee naar buiten.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerkers houden ten alle tijden toezicht op de kinderen die buiten spelen. Laat kinderen waarvan ouders daarvoor geen toestemming hebben gegeven nooit zonder toezicht op de buitenspeelplaats.

Kind verlaat de buitenruimte (groot risico)

Bij het buitenspelen is het van belang dat de kinderen op het eigen terrein/ in het aangegeven bosperceel blijven. Kinderen wordt geleerd tot waar ze mogen spelen.

Werkafspraken: Pedagogisch medewerker houdt ten alle tijden toezicht op de kinderen die niet zonder toezicht van ouders mogen buiten spelen. Pedagogisch medewerkers die binnen werken houden vanaf binnen toezicht op kinderen die wel met toestemming van ouders zonder direct toezicht mogen buiten spelen.

Buiten de opvang (groot risico)

Bij BSO Het Kraaienest kunnen de pedagogisch medewerkers een wandeling of uitstapje met de kinderen maken. We bezoeken bijvoorbeeld een speelveldje of kindgerichte locatie voor een activiteit of het winkelcentrum voor een boodschapje. Aangezien we het belangrijk vinden om met de kinderen naar buiten te gaan, hebben we een aantal voorwaarden opgesteld waaraan wandelingen en uitstapjes moeten voldoen. Het informeren en toestemming krijgen van ouders via het "ik mag formulier" is een belangrijk onderdeel. Verder wordt de beroepskracht-kindratio ten alle tijden in acht genomen.

Vorbereiding van een uitstapje

Om de veiligheid tijdens een uitstapje te garanderen, is een goede voorbereiding van belang. De pedagogisch medewerkers zijn verantwoordelijk voor het voorbereiden van het uitstapje.

- Wat voor uitje er ook gepland is, zorg dat de eindbestemming kindveilig is.
- Hoe is het vervoer geregeld (overzicht reisschema)? Zorg ook dat je collega's op de hoogte zijn van het reisschema en de looproutes.
- Maak een kostenberekening van het uitje. Zorg dat je vooraf voldoende geld meeneemt.
- Maak een lijst met welke kinderen er meegaan.
- Maak een lijst met welke pedagogisch medewerker er verantwoordelijk is voor welk kind.
- Informeer ouders van tevoren van het geplande uitstapje.
- Klaarmaken van de uitjestas.

Inhoud van de tas

- Presentielijst
 - Kind informatie (allergieën, telefoonnummers van ouders etc.)
 - Gecontroleerde EHBO-doos
 - Toiletpapier, plastic pedaalemmerzak,
 - Drinken en eten voor de kinderen
 - Voldoende geld voor het uitstapje
 - Mobiele telefoon
 - Zonnebrandcrème
 - Kaartjes voor kinderen zijn voorzien van naam van de kinderopvang en mobiel nummer.
 - Alle kinderen eerst laten plassen en handen wassen.
-
- De kinderen met jas en schoenen laten verzamelen op de groep of in de entree.
 - De pedagogisch medewerker maakt de groepjes bekend bij de kinderen.
 - De pedagogisch medewerker maakt de regels van het uitje aan de kinderen bekend.
 - De kinderen maken 2 aan 2 een rij.
 - De pedagogisch medewerker neemt de uitjestas en de mobiele telefoon mee.

Op de plek van bestemming:

- Er worden duidelijke afspraken gemaakt tussen pedagogisch medewerkers, en kinderen onderling, die betrekking hebben op het samenkomen, eten, het samenlopen van de subgroepen, naar het toilet gaan en de vertrektijden.
- De groepjes mogen afzonderlijk de plek verkennen.

Overige afspraken:

- Raakt er een kind kwijt dan treedt het beleid 'vermissing' in werking.
- Zorg dat je kinderen geregeld telt (ongeveer om de 15 minuten).
- Zorg voor voldoende drink, eet en plasmomenten.
- Ga gezamenlijk naar het toilet.

Kinderen vervoeren (groot risico)

Bij het ophalen van kinderen van school of tijdens een wandeling of andere moment waarop wij kinderen vervoeren. Dit kan lopend zijn, op de bakfiets of met de taxi.

- Kinderen lopen op de stoep naar de opvang (onder begeleiding van een pedagogisch medewerker).
- Kinderen steken als één groep de weg over, bij voorkeur bij een zebrapad. Steek in ieder geval nooit over tussen auto's.
- De pedagogisch medewerker bepaalt wanneer de kinderen over mogen steken en niet de kinderen.
- Kinderen mogen niet vooruitrennen.
- Kinderen die nieuw zijn of moeite hebben met deelname aan het verkeer, geven de pedagogisch medewerkers een hand.

Taxivervoer: Kinderen zitten altijd met de gordel om in de auto. (wettelijk verplicht). Chauffeurs hebben allemaal een VOG en staan in het landelijk register kinderopvang. Chauffeurs worden, net als pedagogisch medewerkers, automatisch periodiek gescreend.

Vermissing tijdens een activiteit buiten de opvang (groot risico)

BSO Het Kraaienest onderneemt activiteiten buiten de opvang. Er is een beleid over uitstapjes opgesteld, om het maken van uitstapjes zo veilig mogelijk te maken. Echter kan er nooit worden uitgesloten dat er tijdens een uitstapje een kind wordt vermist. Indien een kind wordt vermist tijdens het uitstapje, worden de volgende stappen ondernomen: Zie vermissing tijdens de opvang.

5. Overige veiligheid & gezondheid en hygiënerisico's

Diverse gevaren (klein risico)

In de opvang zijn er een reeks aan risico's. Denk hierbij aan grensoverschrijdend gedrag van een pedagogisch medewerker, het niet naleven van wet en regelgeving of het meegeven van een kind aan een onbevoegde. Om deze reden zijn er nog een aantal aanvullende afspraken gemaakt binnen dit beleid.

Werkafpraak pedagogisch medewerkers en houder: Leef het beroepskracht-kindratio altijd na. Medewerkers, leidinggevende en houder zijn allen verantwoordelijk voor het naleven van het beroepskracht-kindratio en dienen elkaar aan te spreken als dit niet klopt.

Bij elk kind is vastgelegd wie het kind mag ophalen. Komt er een, voor de pedagogisch medewerker onbekende, een kind halen dan zal altijd contact worden opgenomen met ouders, zodat zij alsnog toestemming kunnen geven. Bij geen gehoor of negatieve reactie wordt het kind niet meegegeven aan de persoon die komt halen.

Schoonmaak (klein risico)

Een goede schoonmaak is van groot belang om het verspreiden van ziekteverwekkers zo veel mogelijk te beperken. Naast het binnenmilieu optimaal houden, is een goede schoonmaak één van de belangrijkste dingen om te zorgen voor een gezonde omgeving. In Het Kraaienest wordt altijd 'nat' schoongemaakt én gestoft, zodat stof niet opnieuw in de lucht komt. Om ervoor te zorgen dat alles optimaal wordt schoongemaakt, wordt er gewerkt met de schoonmaaklijst. Op de schoonmaaklijst staan alle werkzaamheden die moeten worden uitgevoerd om te zorgen voor een gezonde

leefomgeving. Naast het vastleggen van de frequentie van de schoonmaakwerkzaamheden, zijn er een aantal uitgangspunten.

* Bij voorkeur wordt er met een natte doek gestoft.

- Indien er wordt gestofzuigd, wordt er extra geventileerd.
- Er worden geen grote schoonmaakwerkzaamheden verricht als de kinderen in de ruimte zijn.

Binnenmilieu (groot risico)

Het binnenmilieu is de leefomgeving binnenin een gebouw. Een gezond binnenmilieu wordt gecreëerd door een schone lucht, een aangename temperatuur en een aangenaam geluidsniveau. Als er onvoldoende aandacht is voor het binnenmilieu dan kan dit zorgen voor gezondheidsklachten, stress bij medewerkers en kinderen en snellere verspreiding van ziekteverwekkers. Een goed binnenmilieu draagt dus bij aan het beperken van de overdracht van ziektekiemen. Binnen de kinderopvang nemen wij met betrekking tot het binnenmilieu diverse werkafspraken in acht om op deze wijze het binnenmilieu zo optimaal mogelijk te houden. Een gezond binnenmilieu kenmerkt zich doordat de lucht schoon en fris is en deze weinig stofdeeltjes en ziekteverwekkers bevat. Daarnaast is er een juiste temperatuur, wordt de lucht steeds verversed en is de vochtbalans goed. Het vervuilen van het binnenmilieu wordt onder meer veroorzaakt door materialen, mensen, kleding en tijdens het schoonmaken. In dit beleidsplan geven wij duidelijk aan hoe wij het binnenmilieu optimaliseren maar ook zo optimaal en zo gezond mogelijk houden. De richtlijnen zoals deze hieronder uiteen zijn gezet, gelden voor alle ruimtes waar kinderen in verblijven.

Werkafpraak medewerkers: Om het binnenmilieu optimaal te houden verversen wij de lucht. Verblijfsruimten hebben voldoende voorzieningen om te ventileren. Ventileren doen wij op twee manieren:

- Ventileren: door middel van ramen, deuren.
- Luchten: dit is in een zeer korte tijd (ongeveer 15 minuten) het verversen van alle vervuilde binnen lucht. Dit doen wij door ramen en/of deuren wijd open te zetten. De temperatuur mag niet lager zijn dan 15 graden en niet hoger dan 25 graden. Als de temperatuur oploopt tot meer dan 25°C worden ramen waar de zon op staat afgeschermd of geblindeerd. Ventilatiegedrag wordt aangepast als de activiteit daarom vraagt. Er wordt extra geventileerd tijdens en na bewegingsspelletjes.
- Meubilair is van dien aard dat een efficiënte schoonmaak mogelijk is.
- Tijdens knutselen wordt alleen lijm op waterbasis gebruikt.
- In ruimtes met kinderen wordt geen wasbenzine, terpentijn, verfbijtmiddel of andere chemicaliën met oplosmiddelen gebruikt. De medewerkers zijn gezamenlijk verantwoordelijk en zijn op de hoogte van het belang van een goede hygiëne en een goed binnenmilieu.

Ongelukken (groot risico)

Ongelukken waarbij kinderen betrokken zijn, zijn emotioneel voor zowel de medewerkers als het gewonde kind. Alle kinderen hebben wel eens builen en blauwe plekken, maar veel daarvan kunnen, net zoals de meer ernstige verwondingen, worden voorkomen. Naast het treffen van de preventieve maatregelen, is het van belang te weten wat te doen bij ongevallen waarbij een kind betrokken is. In sommige situaties zoals verstikking, verbranding of ernstige bloeding, kan hulp van levensbelang zijn.

Wat te doen bij calamiteiten en ernstige ongelukken:

- Op gevaar letten. Tref eerst veiligheidsmaatregelen voor de medewerker, de overige kinderen en het slachtoffer. Laat bij voorkeur het kind liggen, maar als het noodzakelijk is, leg het slachtoffer op een veilige plaats.
- Nagaan wat er is gebeurd en daarna wat het slachtoffer mankeert. Probeer erachter te komen wat er is gebeurd door het kind aan te spreken of de omstanders te vragen. Als je alleen bent roept om hulp zodat iemand kan assisteren.

- Het slachtoffer geruststellen. Ieder kind heeft iemand nodig die hem/haar opvangt en geruststelt. Het kind is vaak geschrokken en voelt zich angstig. Blijf in de directe nabijheid van het kind, wees rustig en zorgzaam.
- Zorg, zo nodig, voor deskundige hulp. Blijf bij voorkeur zelf bij het slachtoffer en laat iemand anders zo snel mogelijk deskundige hulp waarschuwen. Dat kan de ambulancedienst zijn via 112 of de eigen (huis)arts. Als je deskundige hulp waarschuwt via het centrale alarmnummer 112, krijg je eerst contact met een meldkamer waar je duidelijk om een ambulance moet vragen.

Het volgende moet doorgegeven worden:

Je naam

Plaats waar de hulp heen moet komen

Beschrijven van het ongeval; wat is er gebeurd?

Meld dat het om een kind/kinderen gaat, vermeld de leeftijd erbij.

Beschrijf de toestand van het kind. Meld wanneer het kind beademd of gereanimeerd wordt. Laat de melder daarna terugkomen om je te informeren. Laat het gewonde kind nooit alleen! Ga in principe niet met een kind dat iets ernstigs heeft, alleen op weg. Je kunt je dan namelijk niet concentreren op het verkeer. De toestand van het kind kan ook verslechteren tijdens de rit, waardoor de hulpverlening wordt bemoeilijkt.

Omgang met bloed (groot risico)

In bloed kunnen virussen en ziektes aanwezig zijn, die bij aanraking overdraagbaar zijn. Om deze reden is het noodzakelijk hygiënisch te werk te gaan met bloed. Mocht er bij een ongelukje bloed vrijkomen, dan wordt er als volgt met bloed omgegaan.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers: Draag wegwerp handschoenen bij het aanraken of opruimen van bloed. Gooi deze direct weg na gebruik en was de handen met water en zeep. Was textiel met bloed op 60°C. Indien er bloed gemorst is, dep het bloed weg met papier, schoon water en allesreiniger. Droog daarna het oppervlak en desinfecteer met desinfecterend middel. Laat drogen aan de lucht.

Wondverzorging (groot risico)

Het kan voorkomen dat een kindje een wondje heeft, dat tijdens de opvang verzorgd moet worden. Het is belangrijk om hygiënisch te werk te gaan. Niet alleen om overdracht van bacteriën te voorkomen, maar vooral ook om de wond zo snel mogelijk te laten genezen. Mocht er sprake zijn van wondverzorging, dan worden de volgende werkafspraken gevolgd.

Werkafpraak: Pedagogisch medewerkers: Dep pus/wondvocht voordat het gaat lekken met een nat washandje schoon. Dek wondjes af met een waterafstotende pleister. Materialen en oppervlakken die verontreinigd zijn met pus of wondvocht reinig je direct met een reinigingsmiddel. Was je handen voor wondverzorging, na wondverzorging en na aanraking van pus of wondvocht.

6. Grensoverschrijdend gedrag Pedagogisch medewerkers

Als een volwassene gaat werken als pedagogisch medewerker gaan wij ervan uit dat hij/zij dit doet vanuit zijn of haar liefde voor kinderen. Daarnaast dat hij/zij net zoals BSO Het Kraaienest staat voor een veilige opvang, waar elk kind zich kan ontwikkelen. Helaas kan het voorkomen dat een pedagogisch medewerker grensoverschrijdend gedrag vertoont. Het gaat hierbij om ongewenste aanrakingen die niet passen binnen de normen en waarden van onze organisatie. Van een

corrigerende tik tot zeer ernstig grensoverschrijdend gedrag zoals seksueel misbruik, dit wordt niet geaccepteerd. Wij hopen ten zeerste dat er binnen onze organisatie nooit sprake zal zijn van grensoverschrijdend gedrag door een pedagogisch medewerker. Echter dienen wij er wel rekening mee te houden dat er personen in de wereld zijn die in staat zijn binnen de opvang te werken en grensoverschrijdend gedrag te vertonen. Om deze reden hebben wij diverse maatregelen genomen om de kans op grensoverschrijdend gedrag binnen onze organisatie te minimaliseren.

Vierogenprincipe

Om de kans op grensoverschrijdend gedrag te minimaliseren, is het vierogenprincipe een belangrijk onderdeel. Dit betekent dat een pedagogisch medewerker of een pedagogisch medewerker in opleiding nooit de werkzaamheden kan verrichten zonder dat dit door een andere volwassene gezien of gehoord kan worden. In hoofdstuk 6 is beschreven hoe het vierogenprincipe binnen Het Kraaienest is vormgegeven.

Kennis en kennis bevordering

De kennis van pedagogisch medewerkers kan helpen om grensoverschrijdend gedrag te beperken. Indien de pedagogisch medewerker kennis heeft van de signalen die kunnen duiden op grensoverschrijdend gedrag door een collega, kan zij opvallend gedrag constateren en hierop actie ondernemen. Het gedrag is enerzijds ontoelaatbaar, maar kan anderzijds ook wijzen op nog schadelijker gedrag, bijvoorbeeld seksueel misbruik. Als alle werkzame personen binnen een kinderopvangvoorziening dit risico herkennen en erkennen, kan dit preventief werken. Om deze reden wordt er binnen de kinderopvangorganisatie geborgd dat pedagogisch medewerkers minimaal één keer per jaar bijscholing kunnen volgen omtrent het onderwerp kindermishandeling. Hierbij is de omgang met collega's die grensoverschrijdend gedrag vertonen een verplicht onderwerp. Daarnaast is er binnen de kinderopvang een aandachtfunctionaris. De aandachtfunctionaris heeft een centrale rol in de stappen rond het signaleren en handelen bij vermoedens van kindermishandeling. Deze persoon is deskundig in het signaleren, handelen en delen van zorg. Daarnaast is de persoon verantwoordelijk voor contact met externe partijen, zoals bijvoorbeeld Veilig Thuis. Als laatste is de aandachtfunctionaris binnen de kinderopvang verantwoordelijk voor het continu gedragen houden van de meldcode kindermishandeling en voor juiste bijscholing voor de pedagogisch medewerkers. Bij BSO Het Kraaienest is Conny Perk de aandachtfunctionaris. In het scholingsplan is bijscholing omtrent meldcode kindermishandeling en de kennisbevordering omtrent dit onderwerp opgenomen.

Cultuur binnen de opvang

Zoals in de maatregelen van het vierogenprincipe staat vermeldt is er bij BSO Het Kraaienest een open aanspreek cultuur. Door het kleinschalige karakter van onze locatie is het contact persoonlijk en zijn er korte communicatielijnen. Op BSO Het Kraaienest hebben we een leidinggevende die de medewerkers kan aanspreken op gedrag dat niet gepast is of niet passend bij het beleid van Het Kraaienest. Ook medewerkers onderling spreken elkaar aan op niet passend gedrag. Er is een vast team op de vestiging. Dit zorgt ervoor dat men elkaar makkelijker aan kan spreken. Tevens draagt het werken met een vast team bij aan het opbouwen van een vertrouwensband met kinderen. Mochten ouders op welke wijze dan ook signalen melden of afgeven dan wordt zorgvuldig volgens de Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling gehandeld. Een gesprek, waarin naar de ouders geluisterd wordt, is dan gebruikelijk. Door deze open aanspreekcultuur binnen de kinderopvang te creëren, ontstaat de mogelijkheid om collega's op een prettige manier aan te spreken. Deze open aanspreekcultuur kenmerkt zich door een positieve sfeer, waar het geven van feedback normaal en mogelijk is. De pedagogisch medewerkers binnen Het Kraaienest worden gestimuleerd om elkaar feedback te geven.

Wij vragen de pedagogisch medewerkers feedback te geven aan collega's indien zij opvallend gedrag zien, een niet-pluisgevoel krijgen of wanneer iets gewoonweg niet prettig voelt.

Bij het geven van feedback zijn er een aantal regels:

- *Neem de tijd om te bedenken wat je wilt zeggen.
- * Spreek in de ik-vorm.
- * Beperk je feedback tot datgene dat nu is opgevallen.
- * Beschrijf je eigen gevoel.
- * Beschrijf het effect van het gedrag op jou.
- * Geef feedback doormiddel van de 4 G's.

Feedback geven door middel van de 4 G's:

- *Gedrag: vertel eerst welk gedrag je hebt gezien
- *Gevolg: vertel wat het gevolg van dit gedrag is
- *Gevoel: vertel welk gevoel het bij je oproept
- *Gewenst: vertel welk gedrag je graag zou willen zien

Het belangrijkste is dat een pedagogisch medewerker nooit blijft zitten met een 'niet-pluisgevoel'. De medewerker moet zich te allen tijde vrij voelen om het 'niet-pluisgevoel' te kunnen uitspreken tegen de collega zelf of de eigenaar van de opvang.

Vormgeving kinderopvang

De bouwkundige vormgeving van de locatie kan bijdragen om de kans op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Door de opvang zo in te delen dat het gemakkelijk is om in groepsruimtes naar binnen te kijken, zoveel mogelijk verborgen hoeken te beperken, oftewel aandacht te besteden aan transparantie, is het mogelijk om de kans op grensoverschrijdend gedrag te beperken. Een pedagogisch medewerker heeft zo immers nog minder de kans zichzelf af te zonderen of buiten beeld te staan van een collega. Bij BSO Het Kraaienest kun je deze transparantie terugvinden in het volgende: De overzichtelijke groepsruimte, Daarnaast zijn er raampartijen naar buiten toe, deze worden niet beplakt, zodat er een grote mate van sociale controle is.

Werving en selectie

Als laatste is de manier van werving en selectie een belangrijk aandachtspunt om grensoverschrijdend gedrag te beperken. Het is immers van belang om te weten wie de nieuwe medewerker is. Om deze reden worden er binnen een sollicitatieprocedure altijd referenties nagetrokken. Hierbij gevraagd naar een organisatie en niet naar een specifiek persoon. Als laatste zal er tijdens het gevraagd worden wat de reden van vertrek of ontslag is bij de vorige werkgever. Ook wordt er, indien er een gat in het CV is, gevraagd wat de persoon in deze periode heeft gedaan. Een kandidaat is niet verplicht op deze vragen te antwoorden. Indien de medewerker na deze stappen in aanmerking komt om te komen werken bij BSO Het Kraaienest, zal er voordat een arbeidscontract wordt overeengekomen of de medewerker op de groep wordt ingezet als pedagogisch medewerker, een verklaring omtrent gedrag worden aangevraagd. Op het formulier wordt ingevuld dat de verklaring wordt aangevraagd op de aspecten 84 en 86. Voor verdere informatie over grensoverschrijdend gedrag en de signalen en stappen die worden ondernomen indien er een sterk vermoeden bestaat van grensoverschrijdend gedrag door een medewerker, verwijzen wij naar de meldcode kindermishandeling en de handleiding meldcode kindermishandeling die wij binnen de opvang gebruiken.

7. Grensoverschrijdend gedrag kinderen onderling

Seksueel grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen onderling

De seksuele ontwikkeling is een onderdeel van de ontwikkeling van een kind naar volwassenheid. Binnen de opvang hebben wij dus tevens te maken met deze ontwikkeling en het gedrag dat bij deze ontwikkeling komt kijken. Door op een goede manier aandacht te besteden aan deze ontwikkeling en op een goede manier bij te dragen aan deze ontwikkeling, kan worden voorkomen dat kinderen grensoverschrijdende seksuele handelingen verrichten. Kinderen die naar een opvang toegaan, moeten in de eerste plaats altijd fysiek veilig zijn en zich veilig voelen. Dit geldt ook op het gebied van seksualiteit. Afhankelijk van hun leeftijd en situatie hebben zij hierbij ondersteuning nodig van de pedagogisch medewerker. Deze ondersteuning en begeleiding kan alleen geboden worden als er kennis is van de seksuele ontwikkeling van het kind en welke gedragingen hierbij normaal zijn. Daarom wordt bij de scholing met betrekking tot de meldcode kindermishandeling, altijd aandacht besteed aan dit onderwerp. Daarnaast wordt er gewerkt met de meldcode kindermishandeling en de handleiding meldcode kindermishandeling, waarin informatie te vinden is over de seksuele ontwikkeling van een kind. Deze documenten geven antwoord op vragen als: 'Wanneer wordt er gesproken van seksueel grensoverschrijdend gedrag?' en 'Welke stappen dienen er genomen te worden als er seksueel grensoverschrijdend gedrag heeft plaats gevonden binnen de kinderopvang?'

Pesten

Ook pesten is een vorm van grensoverschrijdend gedrag. Helaas komt pesten nog vaak voor. Binnen BSO Het Kraaienest wordt pesten niet getolereerd. Wij willen voor elk kind een veilige basis zijn, een plek waar zij graag naartoe komen en waar voor iedereen de sfeer prettig is. Om deze reden is er binnen dit beleid beschreven hoe wij omgaan met pesten.

Wat is pesten?

In een veilige omgeving kun je te plagen, vervelende grapjes maken of een begin van pesten nooit helemaal uitsluiten. Je kunt er als pedagogisch medewerker samen met de kinderen wel voor zorgen dat het niet langdurig pesten of 'herhaald geweld' wordt.

Er wordt over pesten gesproken als het gedrag valt onder onderstaande voorwaarden:

- Pesten gebeurt systematisch. Wie gepest wordt, staat herhaaldelijk en over een lange periode bloot aan pesterijen. Dat in tegenstelling tot plagen. Plagen is onschuldig en blijft eerder eenmalig.
 - Bij pesten is de machtsverhouding ongelijk. De pester is steeds sterker dan de gepeste. De gepeste kan zich moeilijk verdedigen tegen degenen die pesten.
 - Er ontstaat lichamelijke, materiële en/of geestelijke schade.
 - Het gaat vaak om dezelfde pester(s), die het op een slachtoffer gemunt hebben.
 - De pester weet meestal heel goed dat het om pesten gaat, maar gaat er bewust mee door.
- Plagen is vaak incidenteel, onbezonnen en spontaan negatief gedrag, waarbij humor een rol kan spelen. Het herhaaldelijke en langdurige karakter ontbreekt hierbij. Het plagen speelt zich af tussen twee kinderen of groepen die min of meer gelijk zijn. Pesten wordt gekarakteriseerd door het feit dat er sprake is van herhaaldelijke, negatieve acties naar een persoon, die meestal ook niet gelijk is aan de pester(s). Wat het slachtoffer ook doet, het is nooit goed. Op de achtergrond is er vaak een zwijgende

groep kinderen bij betrokken. Zij vormen het publiek van de pester, waar hij zijn/haar succes aan afmeet.

Signalen van pesten

Als pedagogisch medewerker op de groep dien je waakzaam te zijn op de signalen van pesten. Denk hierbij aan buitensluiten, herhaaldelijk zogenaamd leuke opmerkingen maken over iemand in de groep, een kind continu ergens de schuld van geven, briefjes doorgeven, opmerkingen maken over kleren of uiterlijk, bezittingen afpakken of kapot maken, schelden of schreeuwen, een bijnaam gebruiken en tegenwoordig ook het negatief uiten over een persoon op sociale media of het uithalen van beschadigende 'grapjes' op sociale media. Indien de pedagogisch medewerker signalen van pesten opvangt, is het aan de pedagogisch medewerker om het stappenplan pesten in werking te stellen.

Stappenplan pesten

1. Signaleer pesten en/of het kind vertelt dat het gepest wordt.
2. Ga met de groep een groeps gesprek aan over pesten.
3. Kies er eventueel voor om de pester, het slachtoffer en de passieve pesters apart te spreken.
4. Bespreek de situatie met de ouders van de betrokken kinderen en maak afspraken over hoe er verder gehandeld zal worden.
5. Houd de situatie in de gaten en bespreek regelmatig met slachtoffer hoe het nu gaat.
6. Zoek hulp bij externe organisaties als het niet lukt om het pestgedrag onder controle te krijgen.

Pesten voorkomen:

Wellicht nog veel belangrijker is de manier hoe pesten kan worden voorkomen. Dit doen wij concreet op de groep door:

- Agressie houden we binnen de perken door te bewegen (uitlaatklep).
- Sporten in competitieverband binnen de workshops. De kinderen leren omgaan met regels en winnen en verliezen.
- Sporten zonder competitie binnen de workshops. Kinderen leren dat niet alles draait om winst en verlies.
- Meegeven van waarden en normen.
- Kinderen veel verantwoordelijkheid geven.
- In gesprek gaan met kinderen over pesten. Buitensluiten doen wij niet.
- Pedagogisch medewerkers geven zelf positief leiding.

Bewustzijn en bewaking van eigen grenzen

Het begeleiden van de kinderen in de bewustwording en het leren aangeven van hun eigen grenzen is belangrijk. De opvang is een veilige plek om dit te oefenen. Op BSO het Kraaienest wordt er daarom van jongs af aan spelenderwijs aandacht besteedt. De kinderen leren wat ze wel en niet fijn vinden en leren om dit aan te geven aan de ander. Ook leren kinderen dat, als je iemand bijvoorbeeld een knuffel of aai wilt geven en de ander dat niet wil, je deze grens van de ander dient te respecteren. Dit geldt voor zowel het contact van de kinderen onderling als met volwassenen. In het bewust worden van je eigen grenzen en dit aan te leren geven is de begeleiding van een pedagogisch medewerker vaak gewenst. Wanneer een pedagogisch medewerker bijvoorbeeld ziet dat het ene kind (vaak lief bedoeld) het andere kind aanraakt, maar dat het andere kind dat niet fijn vindt wordt daar over gesproken. Het kind wat de aanraking als niet prettig ervaart leert zich bewust te zijn van zijn grenzen en dit aan te geven. Het kind dat de ander aan wilde raken of liefkozen leert in dat geval de grenzen van het andere kind te respecteren.

8. Vierogenprincipe

Wettelijke basis

Vanuit de Wet Kinderopvang wordt verplicht gesteld dat er tijdens openingstijden van de opvang ten alle tijden moet worden voldaan aan het vierogenprincipe.

Het vierogenprincipe betekent dat een beroepskracht of de beroepskracht in opleiding de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten, terwijl de medewerker gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. U kunt bij een andere volwassene ook denken aan een stagiaire (18+), kantoor medewerker of vrijwilliger. Door te werken met het vierogenprincipe wordt het risico op grensoverschrijdend gedrag geminimaliseerd. Wij hechten zeer veel belang aan de veiligheid van de kinderen. Voor grensoverschrijdend gedrag is dan ook binnen onze organisatie geen ruimte. Om deze reden werken wij dagelijks met het vierogenprincipe.

Bij BSO Het Kraaienest wordt er verder op de volgende wijze vormgegeven aan het vierogenprincipe: Wij streven ernaar minimaal 2 pedagogisch medewerkers op de vestiging te hebben.

Bouwkundig

- De groepsruimten zijn zo ingericht dat er ramen zijn, dit zorgt voor transparantie, de medewerkers en leidinggevende hebben zicht op elkaar.
- Het is een opdracht om al het glas transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen.
- De groepsruimten zijn rondom voorzien van ramen, zodat er altijd van buiten naar binnengekeken kan worden.
- Groepsruimten zijn zo ingericht dat er hoekjes gecreëerd zijn op kind hoogte, waarbij de medewerker de ruimte in zijn geheel kan overzien.
- De toiletruimten; de deur naar de voorruimte van de toiletten staat altijd open.

Personeel

Van iedere medewerker is er een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires. Vanaf 2018 worden nieuwe medewerkers in de kinderopvang continue gecontroleerd op strafbare feiten.

* BOL Stagiaires staan altijd boventallig en dus nooit alleen op een groep. BBL Stagiaires hebben een contract en kunnen daarom ook worden ingeroosterd, maar er staat altijd een beroepskracht naast.

- Een pedagogisch medewerker is niet langdurig en structureel alleen buiten met de kinderen, bovendien zijn zij altijd telefonisch bereikbaar.
- In het personeelsbeleid zijn restricties uitgewerkt wat betreft het omgaan met beeldmateriaal op mobiele telefoons en fototoestellen.
- Tijdens het laatste half uur dat een pedagogisch medewerker mogelijk alleen in het gebouw is, worden de laatste kinderen door hun ouder(s) opgehaald. Daardoor is een pedagogisch medewerker eveneens op dit moment zelden alleen met een kind.
- Tussen 7.00 uur en 9.00 uur worden de kinderen gebracht. In het eerste half uur/uur dat een pedagogisch medewerker mogelijk alleen werkt, zijn er meestal ouders op de groep waardoor een pedagogisch medewerker niet alleen is.
- Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Samenwerking en klimaat

- Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven
 - In elke geleding van de organisatie (functioneringsgesprekken, teamvergaderingen, groepsobservaties door manager).
 - Omdat eigenaar Conny Perk zelf meewerkt op de groep kan deze het team observeren. De bevindingen worden regelmatig teruggekoppeld tijdens (team)vergaderingen of individueel.
 - Er wordt gewerkt met een vast team; met de continuïteit op de groep als uitgangspunt. Dit zorgt ervoor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op niet gepast gedrag makkelijker kan maken.
- Mocht een pedagogisch medewerker alleen op de groep staan, dan kan het zijn dat een stagiaire/achterwacht als extra paar ogen fungeert.

Specifieke situaties

Gedurende een dag doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en bezetting van medewerkers. Hieronder beschrijven wij de situaties waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het vier ogen en orenprincipe.

Tijdens uitstapjes

Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch medewerkers (of een pedagogisch medewerker en een volwassene) minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen. Als een pedagogisch medewerker alleen met een groepje kinderen op pad gaat, dan is dit een vaste pedagogisch medewerker van BSO Het Kraaienest. Dit uitsluitend in een omgeving waar voldoende sociale controle aanwezig is van andere mensen.

Toezicht bij buiten spelen

De speelplaats is zichtbaar voor omringende woningen. De zichtbaarheid voor de buurt/omgeving moet zo min mogelijk belemmerd worden. Van de omwonenden verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken. Van binnenuit zijn de buitenspeelsterreinen overzichtelijk en houden pedagogisch medewerkers in het pand mede toezicht op het buitenspelen.

Breng en haal momenten tijdens de 3 uursregeling.

Is de pedagogisch medewerker een half uur tot een uur alleen in de groep tot de 2e collega begint of de 1e collega naar huis gaat (rooster) is er een voortdurende inloop door ouders. Het onvoorspelbare karakter van de haal en brengsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

9. Veiligheid tijdens calamiteiten

Achterwachting

Het kan voorkomen dat een pedagogisch medewerker alleen in het pand aanwezig is. Dit is bijvoorbeeld het geval tijdens het openen en/of sluiten, bij een lage kindbezetting of tijdens vakantieperiodes. Als een pedagogisch medewerker alleen aanwezig is op de locatie wordt het BKR nooit overschreden. Dit betekent dat een pedagogisch medewerker, nooit met meer dan het wettelijk toegestane op te vangen kinderen per pedagogisch medewerker, alleen in het pand aanwezig is. Indien er slechts één pedagogisch medewerker wordt ingezet, dient er ten alle tijden een achterwacht beschikbaar te zijn. Deze persoon moet bij calamiteiten binnen 15 minuten bij de kinderopvang kunnen zijn. Deze persoon is tijdens de opvangtijden waarbij een pedagogisch medewerker alleen staat, altijd telefonisch bereikbaar. Bij BSO het Kraaienest zijn de volgende personen achterwacht:

Achterwacht	Telefoonnummer	Afstand tot BSO	Beschikbare dagen
Conny Perk	0633105093	15 min	Maandag t/m vrijdag
Ron Perk	0623918610	15 min	Maandag; andere dagen in overleg

EHBO

Hoewel wij het zoveel mogelijk proberen te voorkomen, gebeuren er soms ongevallen op de opvang. Een deel van deze ongevallen zijn ongevallen die horen bij het opgroeien, zoals het vallen met het leren fietsen op een driewieler, of het struikelen over eigen voeten. Ongeacht de reden van het ongeval, kan het voorkomen dat een kind gewond raakt. Soms is een kus en een knuffel van een pedagogisch medewerker voldoende zorg om het gewonde kind te verzorgen en weer lekker te laten spelen. Soms is het kind echter zo gewond geraakt, dat het nodig is dat het kind verdere verzorging krijgt. Het juist en adequaat handelen hierbij is van groot belang. Om dit te kunnen is het noodzakelijk dat het kind behandeld kan worden door een persoon die een certificaat kinder-EHBO heeft behaald. Binnen het Kraaienest is er gedurende de openingstijden minimaal één medewerker aanwezig met een kinder-EHBO.

De Pedagogisch medewerkers krijgen jaarlijks een verplichte herhaling kinder- EHBO, zodat hun certificaat geldig blijft. Dit is tevens in ons scholingsplan opgenomen.

Op iedere locatie van Het Kraaienest is een volwaardige, goedgekeurde, EHBO kist aanwezig. Bij gebruik van verbruiksartikelen uit de EHBO kist kijkt de pedagogisch medewerker die dit heeft gedaan of aanvullen van het artikel nodig is. Wanneer dit zo is geeft de medewerker dit door aan de eigenaren van Het Kraaienest zodat de benodigde artikelen aangevuld kunnen worden.

Bij het bespreken van het onderwerp EHBO in de jaarplanning wordt besproken of er dingen in de EHBO kist moeten worden vervangen dan wel aangevuld. Tevens wordt gekeken naar de houdbaarheidsdatum van de artikelen in de EHBO kist. Wanneer er artikelen zijn die tussen het moment van de bespreking, en het volgende moment van bespreken, over de houdbaarheidsdatum heen gaan worden deze direct vervangen.

Brandoefening en BHV

Wij hopen er nooit mee te maken mee te krijgen; brand.

Jaarlijks oefenen wij met pedagogisch medewerkers en de kinderen de brandoefening. Zodat kinderen voorbereid zijn als er een noodsituatie is.

Minimaal één pedagogisch medewerker, en leidinggevende Conny Perk, zijn in bezit van een BHV diploma. Er is op alle dagen minstens 1 BHV-er in het pand aanwezig. Zij herhalen de BHV jaarlijks zodat zij gecertificeerd blijven. Dit is tevens in het scholingsplan opgenomen.

10. Implementatie, actualisatie en evaluatie

Implementatie en gedragen houden:

Een belangrijk onderdeel van het beleid veiligheid en gezondheid is de manier waarop de pedagogisch medewerkers dit beleid uitvoeren in de praktijk. De implementatie van het beleid veiligheid en gezondheid maar ook het gedragen houden en de kennis van medewerkers optimaal houden zijn daarbij belangrijk aspecten.

Implementatie beleid veiligheid en gezondheid

Het beleid veiligheid en gezondheid is in begin 2018 vastgesteld. Dit is gebeurd in verband met een aantal wijzigingen m.b.t. de veiligheids- en gezondheidseisen in de kinderopvang regelgeving, zoals het onderscheid maken tussen kleine en grote risico's. Ook zijn onderwerpen zoals grensoverschrijdend gedrag en de achterwachtregeling met ingang van 1 januari 2018 verplicht toegevoegd aan het beleid veiligheid en gezondheid. Gezien het een geheel nieuw beleid is, dient het opnieuw geïmplementeerd te worden.

Hiervoor worden de volgende stappen ondernomen:

1. De medewerkers zijn in eerste instantie betrokken bij het opstellen van het beleid veiligheid en gezondheid. Door eerst individueel de inventarisatielijsten in te vullen en vervolgens met elkaar te discussiëren over wat er binnen de kinderopvang een belangrijk aandachtspunt, of een groot of klein risico is, wordt het eerste bewustzijn gecreëerd. Tevens komt aan de hand van deze inventarisatielijsten het beleid veiligheid en gezondheid tot stand.
2. Nadat het beleid is geschreven, is er een werkoverleg waarbij het beleid veiligheid en gezondheid wordt geïmplementeerd. Binnen dit overleg wordt het beleid veiligheid en gezondheid gepresenteerd. Er wordt gesproken over de inhoud van het beleid, maar met name ook over de wijzigingen die er zijn en welke gevolgen dit heeft voor het handelen van de pedagogisch medewerkers.
3. Binnen de vergadering krijgt elke medewerker een deel van het beleid toegewezen, waarvoor een werkinstructie gemaakt moet worden. Het is de bedoeling dat de werkinstructie een uit het oog springende samenvatting is van het beleid, bijv. door pictogrammen. Deze werkinstructies kunnen vervolgens worden opgehangen in bijvoorbeeld de ruimtes, het personeelstoilet of worden uitgedeeld als geheugensteuntje.

Voorbeelden werkinstructies: Gedragen houden van beleid veiligheid en gezondheid. Nadat het beleid

is geïmplementeerd, is het van groot belang dat het beleid in de praktijk wordt uitgevoerd en dat de pedagogisch medewerkers de kans krijgen om hun kennis te optimaliseren en het geheugen op te frissen. Om deze reden besteden wij hier binnen de teamvergaderingen altijd aandacht aan.

De leidinggevende zal door middel van observatie op de groepen en het vragen stellen aan de pedagogisch medewerkers gedurende de werkzaamheden op de groep, onderzoeken of het beleid voldoende gedragen wordt.

Om te waarborgen dat alle beleidsstukken worden besproken binnen de werkoverleggen, en er een controle wordt uitgevoerd door de leidinggevende, is er een jaarplanning.

Jaarplanning

Januari	Februari	Maart
Beleid Veiligheid en Gezondheid Hoofdstuk 1,2,3.	Ontruimingsplan Pedagogisch beleidsplan	Meldcode Kindermishandeling Controle Leidinggevende uitvoering Veiligheid en gezondheid
April	Mei	Juni
Beleid Veiligheid en Gezondheid Hoofdstuk 4,5,6.	Pedagogisch beleidsplan	
Juli	Augustus	September
Beleid Veiligheid en Gezondheid Hoofdstuk 7,8,9		Pedagogisch beleidsplan
Oktober	November	December
Controle Leidinggevende uitvoering Veiligheid en gezondheid (okt. 2024) Kijken naar nodige aanpassingen in beleid veiligheid ivm verhuizing naar de nieuwe locaties). IIG aandacht voor muizen, verwarmingsbuizen, buitenspelen, wespen/teken en achterwacht.	Beleid Veiligheid en Gezondheid Bespreken naar aanleiding aandachtspunten van leidinggevende	Beleid Veiligheid en gezondheid. Discussie veilige en gezonde opvang (inventarisatielijsten) eindevaluatie en actualiseren van het veiligheids- en gezondheidsbeleid samen met de pedagogisch beleidsmedewerker

Bovenstaande jaarplanning wordt ieder jaar, waar nodig, aangepast en inzichtelijk gemaakt in een Excel rooster.

Voor bovengenoemde jaarplanning geldt dat de houder verantwoordelijk is voor het bespreken van het genoemde onderwerp tijdens een werkoverleg in de genoemde maand. In de meeste gevallen neemt de houder het te bespreken onderwerp zelf door, met de daarbij behorende punten van aandacht. Wanneer de houder het onderwerp niet zelf doorneemt vraagt zij/hij, in het werkoverleg, één van de pedagogisch medewerkers het volgende onderwerp door te nemen. Tijdens het werkoverleg wordt aan alle pedagogisch medewerkers duidelijk gemaakt wat het volgende punt is op de jaarplanning. Van pedagogisch medewerkers wordt verwacht dat ze actief meedenken over dit onderwerp.

Wanneer tijdens een werkoverleg aandachtspunten worden aangegeven in het besproken onderwerp zal er actie worden ondernomen op het genoemde onderwerp. De te nemen acties worden opgenomen in de notulen van het werkoverleg. Afspraak is dat de beschreven actie is afgerond voordat het volgende werkoverleg staat gepland. In dit werkoverleg zal de genomen actie worden besproken en zal worden besproken of genoemde actie tot het gewenste resultaat heeft geleverd.

Evaluatie en actualisatie

Elke werkoverleg vindt er een korte evaluatie plaats ten aanzien van het beleid veiligheid en gezondheid. Dit wordt gedaan door middel van de ongevallenregistratie en de gevaarlijke-situaties registratie.

Ongevallen registratie: In dit beleid is er gekeken naar (mogelijke) gevaren en hoe ongevallen voorkomen kunnen worden. Om nieuwe gevaren duidelijk in beeld te krijgen, is het belangrijk om een ongevallenregistratie bij te houden. De groep heeft een 'Registratieformulier ongevallen' liggen. Op het ongevallenregistratieformulier worden ongevallen genoteerd. Er wordt genoteerd wat er gebeurd is, of er letsel is en hoe erg het letsel is.

Het ongevallenregistratieformulier wordt ingevuld voor ongevallen binnen BSO Het Kraaienest, in de buitenruimte en tijdens uitstapjes.

Tijdens het maandelijkse werkoverleg wordt de ongevallenregistratie bekeken en besproken. Indien nodig wordt het beleid veiligheid en gezondheid aangepast. Gevaarlijke-situatie-registratie: Naast de ongevallenregistratie is er een registratie van gevaarlijke situaties. De pedagogisch medewerker vult deze in, indien zich een gevaarlijke situatie heeft voorgedaan, maar het kind niet daadwerkelijk letsel heeft opgelopen. Ook deze registraties worden maandelijks besproken in het werkoverleg. Indien nodig wordt het beleid veiligheid en gezondheid aangepast.

Jaarlijkse evaluatie

Naast de maandelijkse evaluatie aan de hand van de registratieongevallen en registratie-gevaarlijke situaties, is er tevens een jaarlijkse evaluatie. Deze vindt plaats in december. Aan de hand van de inventarisatielijsten gaat elke pedagogisch medewerker goed kijken naar de aangewezen ruimte in de vestiging. Hierbij wordt aangegeven wat grote risico's en kleine risico's zijn en welke risico's een aandachtspunt zijn. Vervolgens zal er een begeleide discussie plaatsvinden in het werkoverleg van januari. Er wordt samen geëvalueerd of het beleid overeenkomt met de risico's die er zijn ingeschat.

Tevens wordt er gekeken of de huidige werkafspraken nog steeds voldoende zijn om het risico te minimaliseren. De jaarlijkse evaluatie is een totale evaluatie, waarbij het beleid veiligheid en gezondheid verder aangepast en geactualiseerd kan worden op alle onderwerpen.

Actualisatie:

Bij wijzigingen: Indien er een werkwijziging of verbouwing is, of nieuw materiaal aangeschaft wordt, zal het beleid veiligheid en gezondheid, indien nodig, worden aangepast, zodat het beleid altijd actueel beleid is. Hierbij geldt dat, kort na een dergelijke verandering, gekeken zal worden of er aanpassingen nodig zijn in het beleid veiligheid.

Informeren betrokkenen: Om een gedragen beleid te houden en te bewerkstelligen waarbij alle betrokkenen op de hoogte zijn van het beleid veiligheid en gezondheid, op de voor hun belangrijke onderdelen is informatieoverdracht van belang.

Stagiaires: Stagiaires nemen deel aan het werkoverleg waarbij het over het beleid veiligheid en gezondheid gaat. Hierdoor krijgen zij dezelfde informatieoverdracht als pedagogisch medewerkers en wordt er gewerkt aan het gezamenlijk dragen en uitdragen van het beleid veiligheid en gezondheid.

Ouders: Ouders worden via de, door ons uitgebrachte, nieuwsbrief op de hoogte gesteld van het beleid veiligheid en gezondheid. Daarnaast kunnen alle ouders ten alle tijden het beleid veiligheid en gezondheid digitaal opvragen. Tevens worden ouders door middel van de nieuwsbrief op de hoogte gesteld indien er aanpassingen zijn gemaakt in het beleid veiligheid en gezondheid.

Nieuwe medewerkers (pedagogisch medewerkers, stagiaires)

Indien er een nieuwe medewerker bij BSO Het Kraaienest komt dient deze goed te worden ingewerkt op het beleid veiligheid en gezondheid. Bij Het Kraaienest is leidinggevende Conny Perk verantwoordelijk voor het overdragen van het beleid veiligheid en gezondheid aan nieuwe medewerkers. Voor aanvang van de eerste werkdag is er een individueel gesprek tussen de nieuwe medewerker en de leidinggevende waarin zij de werkwijze van BSO Het Kraaienest kenbaar maakt. Hierin worden, onder andere, de werkafspraken met medewerkers ten aanzien van beleid veiligheid en gezondheid besproken. Daarnaast ontvangt de nieuwe medewerker het beleid veiligheid en gezondheid alsmede de werkinstructie en het pedagogisch beleidsplan digitaal. De nieuwe medewerker krijgt als opdracht de beleidsstukken te lezen. In zijn/haar functie wordt de nieuwe medewerker begeleid door collega's. Zij geven verder informatie, geven feedback op zijn/haar handelen en laten de werkwijze van Het Kraaienest zien. Na de eerste werkweek volgt er wederom een gesprek met de leidinggevende. Hierin wordt de eerste werkweek geëvalueerd, is er de mogelijkheid voor de nieuwe medewerker om vragen te stellen, alsmede de ruimte om verder informatie over het beleid te geven indien dit in de praktijk nog niet naar behoren ging.